

(MADAM SPEAKER)

who shouted and threw some leaflets from the Visitors' Gallery on the floor of the House at 1.35 p.m. today and whom the Watch and ward Officer took into custody immediately, have committed a grave offence and are guilty of the contempt of this House.

This House further resolves that they be sentenced to simple imprisonment till 6.00 p.m. on 20th day of September 1973 and sent to Central Jail, Bangalore."

The motion was adopted

ADJOURNMENT MOTION

Re : 1. Destruction of properties at Mandya and other places in the state.

SRI H. T. KRISHNAPPA (Nagamagala) I beg to move.—"that the Assembly do now adjourn."

MADAM SPEAKER —Motion moved.—"That the Assembly do now adjourn."

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಎಂದೂ ನಾವು ಕಾಣದಂತಹ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ವಿಷ ಜ್ವಾಲೆ ಒಂದೂರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆಗೆ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ, ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆ ಮುಂದೂಡಿದ್ದಿದೆ. ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಯಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧುರೀಣರು ಅವರ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್, ಗೋಲಿಬಾರ, ಲಾಟಿ ಮೊದಲಾದ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣ ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ಕೋಗು, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಸಹ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಬೆಲೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ನಿಲುಕದಂತಹ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಸಮಾಧಾನ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಗಳು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಪರಿಣಾಮ

ಕೊನೆಗೆ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರೂ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಂತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೧-೩೦ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಬಂದ್ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಆಗ ಅವರು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಸುತ್ತ ಹೋದಾಗ ಹೋದಾಗ ಹಬೀಬ್ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ವೃದ್ಧಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಅವಾಚ್ಛ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬೈದಾಗ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಲವುತನವಾಗಿ ಅಂಗಡಿಯ ಲೋಲಿಂಗ್ ಷೆಟರ್ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀಕರ ಒಂದು ಬಾಕುವಿನಿಂದ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ತಿವಿದ ಹಾಗೆ ತಿವಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ದೃಶ್ಯ ವನ್ನು ಕಂಡು ಕೆರಳಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ಹಾಲು ಮಾರತಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂಗಡಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಎರಡೆರಡು ಸಾರಿ ಆತನಿಗೆ ಬಾಕು ಹಾಕಿ ತಿವಿದರು. ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆತ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಪೊಲೀಸನವರು ಆ ದುರ್ಘಟನೆಗೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾದ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಮುಂದೆ ಆಗಬಾರದಂಥ ಅನುಹುತ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಪೊಲೀಸರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುಸುಬುಕಾದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತಮ್ಮ ಹದ್ದು ಮೀರಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ದುರ್ಘಟನೆಯಾಯಿತು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದರಿಂದ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ, - ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಇವು ಪೊಲೀಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅಪಾಯವಿದೆ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಂಥ ದುರ್ಘಟನೆ ಪೊಲೀಸರು ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ, ಬಾಪುಗೌಡ ಹಾಗೂ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಘಟನೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಏಕೈಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸನವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ನೋಂದ ಜನಗಳ ಗೋಳು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತು ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂತ ಅನಾಹುತ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈ ದುರ್ಘಟನೆಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹಬೀಬ್ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುವುದು, ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ, ಅದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು ಹೋಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೊಲೀಸನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦-೨೨೦ ಇರಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆ ಆಧವಾ ಆಸ್ತಿ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸರು ಯಾವ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ೧೧ ೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದೋಂಬಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಯಾವುದೂ ಆಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಡೆಯಿತು, ಜನರು ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಜನರನ್ನು ಕರೆತುರಿತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸನವರೂ ಯಾವ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೧-೩೦ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯಾದರೂ ಯಾರೂ ಆದರಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ವಾಹನಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಬ್ಯಾಟರಿ ವೀಕ್ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆಂದು ವಾಹನಕ್ಕೆ ತಗಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋದರು. ೨೧೩ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಪೈಕಿ ೧೩೦-೧೪೦ ಗುಡಿಸಲುಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸಂಚ್ಚಿದುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೂ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಪೊಲೀಸನವರು ಎಷ್ಟು ರಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮಂಡ್ಯ, ಮದ್ದೂರು, ಮತ್ತು ಬೆಸಗರಹಳ್ಳಿ ಈ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಲೂಟಿ, ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತ ಇವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಲ್ಲುಹಳ್ಳಿ ಬಡಾವಣೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸತ್ತ, ಎಲ್ಲ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೋಟಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದರು. ಎನ್ನುವಂತೆ ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಅಬ್ಬೇಪಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ, ಗುಮಾನಿ ಮೇಲೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನೂ ಸುಬಂಧವಿಲ್ಲದವರನ್ನು; ಮುಗ್ಧ ಜನರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಶಾಂತಿಯ ಬೀಜಾಂಕುರವನ್ನು ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೌರವಾನಿತ್ ಜನ ಈ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಪಾಲನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದದೆ ಇರುವ ಜನ, ಇವರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂಡಾಗವನ್ನು ದಂಗೆಕೋರರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು, ಮುಗ್ಧ ಜನಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಹಾರ ಕೊಡದೆ, ನೀರನ್ನೂ ಒದಗಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಏನಿದೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಖಂಡಿತ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವು. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಶಾಸನ ಭೀಕರತೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ನಾಗರೀಕನೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ; ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಗಂಡಿಸಲಾಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಜನರ ಮೂಕವೇದನೆ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆರತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಮಂದುಕರು, ಮತ್ತು ಹೆಗಸರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಹೃದಯದ ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯವೂ ಕರಗಬೇಕು. ಈ ದರೋಡೆಕೋರರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧ ಜನ ಜೀವವನ್ನು ಪೀಡಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು. ಎರಡು ದಿವಸ ಆದ ಮೇಲೆ ಇವು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮಗೆ ಒದಗಿತು. ಅವರು ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅದು ತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ವಿರೂಧ್ವವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂಟೆ ಅಂಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ೨೫ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಹಳಿವಿನಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಬಳಿದರೆ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೇ ಅವನ ತಿಳಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲಪದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು ? ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾವ ಜನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಜನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಏನೂ ಅರಿಯದಂಥ ಜನತೆಯನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಕಾಶ; ನಿಮ್ಮಿಂದ ಜನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ, ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಅಂಥದ್ದು ಇಂಥದ್ದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜನ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ? ಗುಂಡಿನ ಏಟು ಮತ್ತು ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ನೀವು ಮಿಲಿಟರಿ ಎಡ್ ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ವೈಫಲ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಮಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈಗ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಕುಪ್ಪರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಜನಗಳ ಅಸಮರ್ಥತೆನ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಫೋಟ ಆಗಬಹುದು. ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೆನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೇ ಮಿಲಿಟರಿ ಪೋಲೀಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಪುಟ್ಟರಂಗತಾಳರವರಿಗೆ ಆದ ಗತಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸು ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಭೀಕರತೆ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್. — ತಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ತನಕ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೋಳುತ್ತೇನೆ ಅದು ಕೇಳಿದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಾಧಿ ಜಾಡ್ ಸಂತೆ ಸಂತೆಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬುವ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುವರು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಏನೂ ತಿಳಿದುಂಥ ಜನ, ಪುಂಡರಂ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು, ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಶಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಬಡವರ ಒಂದು ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸತಕ್ಕ ಜನ, ಆದರೆ ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಅವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು, ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪಂತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ಗುಂಡಾಗಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠ ಕರ್ತವ್ಯ ಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪುಟ್ಟ ರಂಗನಾಥರವರಿಗೆ ಏನು ಆಯಿತು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂಥ ವಿತ್ರರು ಯಾರೋ ಮೇಲಿನ ಕೋಪ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೋಯಿತು. ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಕಾರ ಅನರದಂ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರಿವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಬೇಕು, ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. — ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ತಾವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದಂಥ ಪೋಲೀಸರ ವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರವು ನಲ್ಲಿ ಇತರತಕ್ಕದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ನೀವು ಹಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಂಥ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಾಗ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ತಾವು ಹಾಸನದ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇರೆ. ಹಾಸನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಕ ವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರವಾಣಗ್ರಹ ಪೀಡಿತ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಕೂಡಲೇ ಹತ್ತಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗಿಳಿ ನೇ ಸೆಕ್ರೆನ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸನವರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆತ ಕಂಡಿಮಾಸತ್ಯ ಎಂದು ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಅವನು ಸತ್ತಿರುವುದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಗಾಯದಿಂದ ಅವನು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಮ್ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪುಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜ ಎನ್ನುವವನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವನು ಹೋಟಲ್ ಹುಡುಗ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದರು, ಅವನ ತಂದೆ ನೀರು ಹಾಕಲು ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಬಂದೂಕ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆ ದಿವಸ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ದಿವಸ ಯಾವ ಗುರುತೂ ಅಥವಾ ರಂಜಂಪಾತು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ೧೧ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೫ ಘಂಟೆ ತನಕ ಅದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ಅದಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಈಗ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವರದಿಯೇ ಬಹಳ ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೀವು ಮುಂದುವರೆಯುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪೋಲೀಸ್‌ರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್‌ರ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂತವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P. M.

† ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—(ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ಮಾಡಿಸಿತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇರುವ ಲೋಪದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿಲುವಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಛಿ, ಮರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ವಂಸಕ ಘಟನೆಗಳು ಏನಿದೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ವಿಫಲತೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾದೀತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜನಾಂಗ, ಸಮಾಜದ ಜಾಗೃತ ಜನಾಂಗ ಅವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಫೀಸು ತಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಪುಸ್ತಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನಕೊಡದೆ ಈ ಸಾರಿ ಅವರು ಜೀವನದ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಲಿಕಾರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಕಾಂಡದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರ್ಥ್ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ತಾವೇ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಜುಡೀಶಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಹಿಡಿದು ಕೊಂದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. It is an allegation made, That is why there is a judicial enquiry which will go into the question. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು, ಇದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. I want you to think over the matter. It may amount to something else.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಜುಡೀಶಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಸೆಗಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ವಿರುದ್ಧ;

MR DEPUTY SPEAKER :—So far as Hassan affair is concerned, hon. Members may refrain from touching it as it is under judicial enquiry. It is sub judice.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ವಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ವಂದ್ಯ ರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದ ಕಡೆ ಅವರ ಗಮನ ಸೆಳೆದುದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಷಯ. ಅದುದರಿಂದ ನಾಡಿನ ಸಮಾಜದ ಜಾಗೃತ ಜನಾಂಗವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈತ್ರ್ಯವರ್ತನಾದ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರು ನಾವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ವಂಸಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾರೇ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ, ಅಂಥಾವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದ ಪಟ್ಟಿರುವ ಜನ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳುವಳಿ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಈ ವಿರಡು ವಿಭಾಗದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದಾಗ ಎರಡರಿಂದಲೂ ಏಟು ತಿಂದು ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದವು. ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉತ್ತಮ. ಅವರು ಕನಿಷ್ಠ, ಅವರು ಉತ್ತಮ ಇವರು ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತರುಣ ಜೀತನವನ್ನು ಅದುಮಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಜನ. ಇವರ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ವಿದ್ವಂಸಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಇದರ ಮೂಲಕವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಇವತ್ತು ಈ ನಾಡು, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಾಟಿ, ಗುಂಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಸಮಾನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ :— ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೋದಾಗ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

SRI H. S. SIDDAPPA : I would like to know what is the responsibility of the opposition leader in maintaining law and order. Does the I. G. obey him.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಅದು ತಾವು ತಾವುಗಳೇ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. All sort of things cannot be solved through me.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಜನರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ಒಂದು ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನೆರವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷೆದೇ ತಮಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕಡೆ ನಾವು ನೆರವಾಗಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಏನಾಯಿತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಾದಂಥ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್ ಎಂ ಕೃಷ್ಣ ನಾನು ಇವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಸಜಿವ ಸಂಪುಟವೇ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಗೂ ತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಆದ ಹಾಗಾಯಿತು, ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ಸಹ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ :—ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ :—ಹಾಗಾದರೆ ೨೩ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಗಲಾಟೆ ಆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಅಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಜಂಟಿಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅವರಿಂದ ನಾವು ಹಿಸ್ಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ನಡೆದಂಥ ಚಳುವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ಅವರು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸುಮಾರು ೧೦/೧೨—೧೧ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇಂಥಾ ಕೊಲೆ ನಡೆದಿದೆ, ಅನಂತರ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯೇಶಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದರಿಂದ ತೀರ ಬಡವರಿಗೆ ಅನಾತರಿಗೆ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾವವನ್ನು ಬಿಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತೀರ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅನಾಥರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ತರಹ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಅದೇ ತರಹ ಖಾಳಿ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಆಗಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ವಿಧ್ವಂಶ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಜನಸಂಘದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅದ್ಧ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು, ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಹಿತವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಾವು ಅಂದರೆ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಮೂಲ ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳು ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಪಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾದ ಮುಖ್ಯ

ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾವರಲ್ಲ. ನಿಮಗಿಂತಲೂ ನಿಷ್ಕಾರಿಣಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಮಾಣಿಕರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜ ಘಾತಕರಿಂದ ಗುಂಡು ಆಯಿತು ಲೂಟಿ ಆಯಿತು, ದಂಗೆ ಆಯಿತು, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಬ್ದ ಕೋಣ ದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸಮಾಜ ಘಾತಕರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಟು, ಹುಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಜೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಸಮಾಜ ಘಾತಕರಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜ ಘಾತಕರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಡವರು ತಿನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಜಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ೧-೫೦ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೩-೪ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರಾಗಿ ದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಾ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಇದೆ ಅವರು ಈ ವೊತ್ತು ಸಮಾಜ ಘಾತಕರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸಮಾಜ ಘಾತಕರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಮಾಜ ಜನರು ಮಾಡುವಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾದುದು ಧರ್ಮ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡವರ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರ ತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರತೀಕಾರ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡ ವಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನವರಿಗೆ ಫೋಲ್ಟಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ:—ನಾನು ಹೇಳುವ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಂದು ಕೈಬಿಳಿ ಹಾಕಿ ತಿರುಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಳು ಹಾಕುವುದು ಅನಂತರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರತಾಪಾ ಸಿಂಗ್ ಕೈರಾನ್ ಅವರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಶ್ಚಾ ಸ್ವರಾದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಗಂಡಿನ ಮಳೆ ಸುರಿಸಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಳಂಕವಾಯುವಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದವು. ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರಿ ಇರಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಬಾಲಕ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಾಜ ಎಂಬುವನಿಗೆ ಬಾಗಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕು ವಾಗ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ತಂದೆ ಅವನಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆತನಿಗೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಬೆದರಿಸುವುದಾದರೆ, ಯಾರು ನಿಶಚ್ಛಸ್ವರಾದ ಜನರು ಇದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಇಷ್ಟೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗುಂಡು ಹಾಕಬಿಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಟಾಯ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್‌ನ್ನು ಕೈಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತೋರಿಸಿದರು.)

MR. DEPUTY SPEAKER.—This cannot be permitted in this House. Rules are binding. There should be some sanctity attach to what is done in this House. The hon. Member cannot make a display like that. I am here as a trustee and servant of the House to see that the decorum and dignity of the House is maintained.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ:—ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

DEPUTY SPEAKER.—This is not the way of displaying things. The hon. Member must apologise for what he has done.

SRI. D. DEVARAJ URS.—At one point the hon. member appealed that we must all abide by the principles of ahimsa. I therefore, could not make out why the same hon. Member should have made a display of what, according to him, is considered a symbol of ahimsa and that too on the floor of the House which may not bring credit to the House or to him. I therefore suggest that at least, as rightly pointed out by the Chair, he should apologise to the House.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೀಗೆ ಅಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅದರ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿದ್ದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I was carefully attentive and all of a sudden the hon. Member was so dramatic. As I said earlier, there should be some sanctity attached to what is done in this House. I cannot approve of the action of the hon. Member and as the Hon. Chief Minister has suggested, in good grace he should apologise for what he has done.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಂದದ್ದು ಅದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಬಗೆ ಹೇಳಲು ತಾವು ಅವಕಾಶಕೊಡಿ, ಈಗ ಏನು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಅವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಯಾರಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪಿಸ್ತೂಲು ಅದು ಮಕ್ಕಳು ಪಟಾಕಿ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪಿಸ್ತೂಲು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಬಳುವಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳು ಪಟಾಕಿ ಹೊಡೆಯುವ ಬಂದೂಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಭೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ ಅದು ದೈವವಶಾತ್ ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಾರದಿತ್ತು, ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಜನರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಹಾಹಾಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಪರಮಗುಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಆ ಮುಗ್ಧ ಜನತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಜನತೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಈ ಕ್ಷೋಬೆಗೆ ಮತ್ತು ಈ ದುರ್ಘಟನೆಗೆ ಕಾರಣರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಚಿವರುಗಳು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಗೆ ಆಹಾರ ದಾನಗಳನ್ನು ಮೊರೆತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಸಹಿ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ನುಗ್ಗಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರೆಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತವಂತ ಜನತೆ ಅವರ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

SRI K. H. RANGANATH.—I rise to a point of order Sir. The Hon. Member was pleased to say that the Hon. Chief Minister gave a call to the people of the State to go and de-hoard commodites and therefore all this happend.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Chief Minister is going to reply. It is within the competence of the Hon. Member to make allegations and the Hon. Chief Minister can equally deny the allegation. Therefore; I am not in a position to uphold the point of order in the sense that it is usual to make such allegations. If it is a reference to some person who is not in the House to defend himself, then the point of order could have been upheld.

SRI K. H. RANGANATH.—As far as I know, he was pleased to say that the Hon. Chief Minister along with other Ministers gave a call to the people to go and de-hoard. As far as I remember such a statement has not been given by the Chief Minister or any member of the gabinet. What would request the Hon. Speaker is that such allegation, unfounded as they are, should not be allowed to go on record.

MR. DEPUTY SPEAKER :—This is a mistake and the Hon. Member has committed it and it is open to the Hon. Chief Minister to say, that he never had said like that. That will also be on record. I cannot prohibit or prevent anybody from committing a mistake.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದಂ ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಅನ್ನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪರಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೇ ? ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಮಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾರು ಬಿಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಈ ನೀತಿಗೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆ ಸಂಮ್ಮನೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೇಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಜನತೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೌಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುವ ಬದಲಿಗೆ ಗುಂಡಿಕ್ಕುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಪರಕೀಯರು ಸಹಿತ ಈ ರೀತಿ ಗಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚಿಸಿದರು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನೀವು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಾಹಾಕಾರ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನು ಇತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

4-00 P.M.

ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಲ್ಲಿರಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಏನು ಇತ್ತು? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮಾನ, ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ, ಟೀಕೆ, ಪ್ರತಿ ಟೀಕೆಗಳಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಂತರಾತ್ಮದಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸದೆ ಪರೋಪಕ್ಷವಾಗಿ ತಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ದಯಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅಸಮರ್ಥ ಶಾಲಿಗಳಾದ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಮುಗ್ಧ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಸುಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಈ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಟದಿದೆ, ಏನು ವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಿತ್ತಿಕ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ವಿನಾಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಎಷ್ಟು ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ತಂದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯನ್ನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಮಿಲಿಟರಿ ತರುತ್ತೀರೋ ತನ್ನ ಎಷ್ಟು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಜನ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ಮ ಗುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಸಚಿವರು, ಜನತೆಯ ದಿಕ್ಕಾರ ಇದರೂ, ಚಳುವಳಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಬೈಯಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಗೇರಾವ್ ನಡೆದಿದೆ ಆದರೂ ಅವರು ಉಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಲಾಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಹಿಂದೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ರೂ. ಆಗಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ರೂ. ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿ ಯಿಂದ ಉಟವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಷರತ ಆಗಿ, ತಮಗೆ ಆತ್ಮ ಗೌರವ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಭದ್ರವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಅವಿದ್ಯಾಮತ ಜನತೆಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಲ್ಬಣ ಸ್ಥಿತಿಗಿಹೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ. (ಶಿಕಾರಿಪುರ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾಗಿರತಕ್ಕ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಿದರು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಮೂಲ ಕಾರಣರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣದೂಡು ಲಿಂಗಪ್ಪ. —ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೂ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿಸಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಮಿತಿವಾಗಿರಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಚೂರಿಯಿಂದ ಇರಿದರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥಹಾ ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದೊಳಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರೇಲಿಗಲೀ, ಅಂಗಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಗೊಣ್ಣಾಗಳನ್ನು ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಲಹಾರು ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾತುರತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನಲು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊಗಲ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೆಂಪುಕೋಟಿಯ ಕಥೆ ನನಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಗಲ್ ದೊರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದು....

SRI AGDUL KHUDUS ANWAR:—I am on a point of order. The Hon'ble Member is saying. ಮೊಗಲ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಗಲ್ ದೊರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದು ಎಂಬುದಾಗಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರೇನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

MR DEPUTY SPEAKER.—Order, order. He has raised a point of order. There is no necessity for Sri Bangarappa to support Sri Vatal Nagaraj. Vatal Nagaraj was trying to draw an analogy. He is perfectly within his rights to draw his analogy in pure and noble words and not unnecessarily say something which would transgress the limits. Exactly on that the point of Mr. Anwar has raised the Point of order. There is force in the Point of order. Our speeches must be sober and courteous.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಿಂದೆ ಮೊಗಲ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊರೆ ಇದ್ದ, ಅವನ್ನು ಈ ಕನಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿದವನು. ಅಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಂಪುಕೋಟಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು ಅವರು ಸುಮಾರು 100 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬರಲಿ, ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಕೆಂಪುಕೋಟಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯ, ಕುದುರೆಗಳು, ಆನೆಗಳು ಕತ್ತಿ, ಕಟಾರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬಂದವು. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ನೋಡೋಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪುನಃ ಹೇಳಿದ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ದೊರೆ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದೊಂದು ಕಥೆ.

ಶ್ರೀ ಆಜೀಜ್ ಸೆಟ್.— ದೊರೆಯ ಹೆಸರು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Vatal Nagaraj is entitled to be heard with rapt attention

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಬಹಳ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭೀಕರವಾದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಭೀಕರವಾಗಿ ಕಾಣ್ಬದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಅಂದೋಳನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಗೊಂಡಾಗಲಿಂದ ನಡೆದಿದೆ, ಕೆಲವು ಜನ ರಾಡೀ ಗಳಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಭೀಕರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತುಂಟಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಯಾರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕ್‌ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗರೀಬಿ ಹೆಚ್ಚುವೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಕೊಗುತ್ತಾ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಮಟೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಲಾಟಿ ಜಾರ್ಜ್, ಟೆನಿಸ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿನ ಸುರಿಪಾಳೆ. ೧೯೪೭ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗಂಡು ಹಾರಿಸು ವುಹನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಬಾಸಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಅದೃಷ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಬಂದಿದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಉಳಿಯಬೇಕೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವಿಲ್ಲ, ನೀತಿಯಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ನೀರು ಪಾಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೇ. ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕರಾಳದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಂದ್, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ, ಅನೇಕ ಆಂಗಡಿಗಳ ಹಾಗೂ ವಾಹನಗಳ ಭಸ್ಮ—ಇವನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.— ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ...

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮಗೆನು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

SRI MALLIKARJUN KARGE.—I want to raise a Point of order. The hon. Member Sri Vital Nagara has directed another hon. Member Sri Hamid Shah by saying: ನಿಮಗೆನು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. When the latter was addressing the Hon. Speaker. I request that hon. Member Sri Vatal Nagaraj through you, Sir, to withdraw those words.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Member Sri Vatal Nagaraj ought not to have done it.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹ ದುರಂತಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ದುರಂತಗಳು ಇಲ್ಲಿ ರಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಠೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮುಂಚೆ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ

ಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಶಾಂತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಆಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಯಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇವತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಚಳುವಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬಂದೂಕು, ಲಾಟಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಜನತೆಯೇ ಪ್ರತೀಕವೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನತೆ ಈಗ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ತಂಬಾಕು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಜನರು ಇವತ್ತು ಅನ್ನಕ್ಕೋ ಸ್ವರ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚಳುವಳಿ ರೂಪ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಜನತೆ ತಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಆಥವಾ ಬಂದೂಕು, ಗೋಲಿಬಾತ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕ್ರೋಢಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಗಲಭೆ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಾಗ ಕೆಲವು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಖಿ, ಮುಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ದೆಹಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು? ಇಲ್ಲಿನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ? ಆ ಅಮೋಘ ಕೆಲಸವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ನೋಡೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದರು? ಎಷ್ಟು ಮೂಟೆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತಂದರು? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾಣಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ದರ್ಬಾರನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಕುಳಿತು ದರ್ಬಾರು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ಒಬ್ಬ ಶಾಸನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವನು ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಏಳು ಉಳಿದವರ ಪಾಡೇನು ಸಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪಾಡೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವಿಗೆ ತಿಳಿವುವಾಗಿ ಫಿಜಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಾಸಕರ ಅದರಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ಜೈ ಎಂದು ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಜನರ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಕೈ ಎತ್ತುವ ಜನರ ಗುಂಪಿನ ಬಲದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದಾರೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ನುವುದೊಂದು ಇದೆಯೇ ಆಥವಾ ಅದು ಸತ್ತಿದೆಯೇ ಬಡುಕಿದೆಯೇ ಏನೇಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೇ ತಳಮಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ಹೋಣಗಾರಿಕೆ, ಭದ್ರತೆ ಜನರ ಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ಜನರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಲಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅನ್ನ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಲಾಠೀಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಟಿಯರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಗೋಲಿಬಾತ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇವರು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಬದಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮದ್ದೂರಿನಿಂದ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಂದು ತೀರಾ ನಿಷ್ಠೆಯೇ ಆಗಿದೆ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು, ವಕೀಲರನ್ನು ಸಮಾಜಸೇವಕರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೊಡಗಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ. ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದುರಂತಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಮಂಡ್ಯಾ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಉಚಿತವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಘಟನೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು, ಅದಾನಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ನಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇದುವರೆಗೂ ಕೋಮುವಾರು ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯೆ ನಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆಯೇ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಅದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದ ಹೈದರ್ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪುಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಈ ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೋಮುವಾರು ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದದ್ದು. ಆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಹೆಸರಾದ ಸ್ಥಳ. ಚರಿತ್ರಾರ್ಥವಾದ ಸ್ಥಳ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಿಂದಲೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮನೆಯವರಂತೆ ಬಾಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಹೃದಯರು. ಆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗ ನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅದಿ ಹೈದರ್ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥನ ದರ್ಶನ ಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆ ಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಇಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರ ಅದು ಒಂದು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಘಟನೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳುಷ್ಟು ಕಾರಣರಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಾಜಪಾತಕ ವಿಚಿತ್ರಕಾರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಒಂದಾದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೊಲ್ಲದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅನುಮಾನ ಹಾಗೂ ಉಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವಂತೆ ಹರಡಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿನಡೆದ ಘಟನೆ ಮೂಲ ಕೆಲವು ಸಮಾಜಪಾತಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಚೋದನೆಯೇ ಮೂಲಕಾರಣವೆಂದೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ ಈ ಅಂಶ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಗೂ ಸಹಾ ಮನದಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜಪಾತಕ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳೇ ಕಾರಣರೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ನಡೆದದ್ದು ಸಂತೆಯ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರದಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಜನರಲ್ಲಾ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ಸಾವಿರ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಳುವದಂತಿಹರಡಿತು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲೂಟಿ ದರೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ದನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪೋಲೀಸರವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೊದಲು ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೇ ಹೋದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೊದಲು ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಟೌನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಪೋಲೀಸ್ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಈಗಲೂ ಇತ್ತು, ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಯಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಾಗೃತ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ, ಲೂಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು ನೂರು ಜನ ಪೋಲೀಸರವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಜನರಲ್ಲಿ ಏನೂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಪಡೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಬಂದನಂತರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಗಲಭೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

4-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—೫೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಲೂಟಿಮಾಡಿದರೆಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ — ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಇಂಥವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಲೂಟಿ ವ್ಯಗರ ಮಾಡಿದರು? ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು? ಯಾರು ಲೂಟಿ ವ್ಯಗರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೋ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಆರಸ್ತ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರು ಹೀನಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮರ್ಯಾದಸ್ತರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಆರಸ್ತ್ ಮಾಡಿರುವರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ — ಹೀನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಸ್ತ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು? ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಸ್ತ್ ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ — ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಲದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತು ನಿಜವಾಗುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಸ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಾಯ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವಾಜ್ ಆರಸ್ — ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ — ಲೂಟಿ, ಗಲಭೆ ಆದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪೇ? ಅವರು ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆಂದು ದೂರುಗಳು ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಾದ ಘಟನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರವರದು ಎಲ್ಲಷ್ಟೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳ ವಿಚಾರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರಮತಿಯು ಗಂಡನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಅಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಇದನ್ನು ರಾಗವಾಂಕ ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ದೂರುವುದಾದರೆ ಅವರು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಯಾವ ಬಗೆಯೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದಾರೆ, ಅವು ಅವರು ಯಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ, ಅದರ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾದಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡವೇ? ಗಲಭೆ ಆದ ಕಡೆಗೆ ಶಾಸಕರೂ, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ, ಬೀದಿಬೀದಿಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ಟೌನುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ನೋಂದವರಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿ, ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟವನ್ನರಿತು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಕೂಡಲೆ ಆದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೋಂದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಿತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ನೋಂದವರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳಾಪಕರೇ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕೆಲವರು ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಇದ್ದಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಂದವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರ ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸ್ವತಃ ಮುತುವರ್ತಿ ವಹಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೋಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳಾಗದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕೂಡದೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನಾವ ಸರಕಾರವೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದು. ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿದಲ್ಲಿ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೊಂಬಿನ ಸದಾಗ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಲ್ಲದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏಟು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ)

ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಎಂದು ನೋಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಗುಂಪು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಗಲಭೆಯಾದಾಗ ಒಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಯಾರು ಗಲಭೆಗೆ ಕಾರಣರೋ, ಯಾರು ಹೀನ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೋ ಅವರು ಯಾರೆ ಆಗಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಘಟನೆಯು ಸಂಭವಿಸದಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಬಿಗಿಯಾದಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗುವ ಇಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ, (ಅರಸೀಕೆರೆ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಕುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದ ಗೆಳೆಯರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ವಹಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ, ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಜಂಜಾಟ ಬಿಟ್ಟು ಇದರ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಏನು ಮತ್ತು ಇದರ ಬೇರು ಎಲ್ಲಿ ದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿಲುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಂದೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಸಹ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಕುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಲು ನಲ್ವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗ ಕರ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆ, ಎರಡನೆಯದು ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆ, ಮೂರನೆಯದು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಬೋಧನೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇದೆಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಸಹ ಒಂದು ನಿರ್ವಹಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಮಕ್ಕಳು, ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಬಡಬಗ್ಗರು ಇಂಥ ಒಂದು ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರವಾದ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂಧಾಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು ಮತ್ತು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯವಾದ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡೋಣ. ಬೆರೆಗಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನೀತಿಮಂತರಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಜೆದಿಂದ ಈ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಕರಿಗೆ ನೀವು ಆಹಾರ ತಂದು ಮಾರಾಜ ಮಾಡಿ ನಾವು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದರೆ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಮಸ್ಯರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿತ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೭೦-೧೮೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತಂದು೧೭೫-೧೮೫ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ೧೦೦-೧೧೦ಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ, ಯಾವನು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲವೇ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂದ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮಂಥವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಉಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ

ಅಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಬರೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯ ಮುಖವಾಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರದ್ದು? ಇದೆ ಯಾರದ್ದು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಆಡಳಿತವು ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರ ವಸೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕೀಯ ಪೂಜಕರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಲೋಸಿಗೆ ಪರ್ಟಿಟು ಮಾಡಿದರೆ, ನಾಲ್ಕು ಲೋಡ್ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಭಯದಿಂದ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಶ್ಚಯಾರೊಗುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತವನ್ನು ಮರೆತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಮಂತ್ರಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಯಾರು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ; ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜನಸಂಘದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತಮನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಿ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜನರು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೋಟ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಕೂಗು ಬಂದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅರ್ಥ ಪಾಲು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಆದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತೋಟ ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಉರಿವಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಅರಿಸೀಕೆರೆ ಯಲ್ಲಿ ಗಲಬೆ ಅದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಆಗ ಬಾರದೆ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಾ ಶಾಂತತಾದ ಮೇಲೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಅರಿಸೀಕೆರೆಗೆ ಬಂದದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಲಬೆ ಆದ ದಿವಸ ೨೦ ಗಂಟೆಗೆ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರಿಗೆ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾರ್ ಹಾಕಿ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥಾ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಗಳು ಇಂಥಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಗಲಭೆಯಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಬೇಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಲಭೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೆ ಹಾಕಾರ ಎದ್ದಿದ್ದರೆ ಆದ ಪೋಲೀಸಿನವರ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನ ವೀಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮಗೌರವ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕುಬ್ಧವಾತಾರಣವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಜನ ನೈರ್ಮಲ್ಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಂನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡದೇ ಹೋದರೆ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ ಹೋಗಲೇ ಎಂದು ಆದ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. (ಸೋರಬ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಯಾರು ಎತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಜವಾಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಮರೆ ಮೇಲೆ ಆಯೋ ರಾಜ್ಯದ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಜನತೆ ರೋಷಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಗೆಲಿಬಿ ಹಠಾಪೋ ರಾಜಧಾನರದ್ದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ರೆವಿಗಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಮಹಾಪರಾಧವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ಜನಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲದ ದುರುಪಯೋಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ನಡೆದ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಅವರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಲೋಕಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ಮತ್ತು ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲೋಕಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿರುವಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತಹ ಯಾವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೫೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈಗ ಜನತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಅಪಾದನೆ ಇಂದು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿ ಚುಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಶ್ರೀಮನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇವರ ಕೈಗೆ ಆಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಇವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಭರವಸೆ ಗೆಲಿಬಿಹಠಾಪೋ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ರಾಜಧಾನರದ್ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಭರವಸೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದುವು? ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಫಲನಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಗಲಭೆ ಮತ್ತು ಲೂಟಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಹೊಟ್ಟಿ ಗೋಕುಲ ಅನ್ನಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಲಭೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹಾಸನದ ಬರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧಾವಾದ ಅಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಠ ಮೂರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಡವಾಗಿ ಹಾಸನದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮಂತ್ರಿ ದೂಡಲದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪು. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕು. ಹಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ನಾನು ಎತಕ್ಕ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಕೋಮು ಗಲಭೆ ಇರಬಹುದು. ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ

ದೊರೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಡವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಕ್ಕಿತ್ತಯಗಳು ಅನ್ಯಯಗಳು ನಡೆದವು ಎಂದು ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

5 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಸನದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಡವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಜ್ವಾಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತು ಎಂಬುದು ಒಂನೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂದು ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಪೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಿವೇಕ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಉದಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಕಾಳಸಂತೆ ಕೋರರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಹರಾಜು ಹಾಕುವಂತಹ ಘಟ್ಟಕುಳಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸಾಕಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಗಟುವಾಪಾರ ಗಾರರನ್ನು ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರರಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಬಿಳಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಸಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ 'ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ಲಾ ಆಡ್ ಆಡರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು. ಅದರಂತೆ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನು ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಲಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅಂದು ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ನಾನು ಅವರಿಂದ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಜನರು ಇಂದು ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇ ರೀತಿ ನುಗ್ಗಿದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಕ್ಕಂದ್ ಬಂದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಎಲ್ಲ ತೋಲಿಸ್ತೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತೇನು ? ಇಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ? ಇದೇ ರೀತಿ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ಇಂದು ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಈಗಲೇ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ನೀವು ಚುನಾವಣಾ ಕಣಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ; ಆಗ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ನೀವು ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರ ರಾಕ್ಷಸಶೂಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಬಕಾಸುರರಾಗಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಇಂದು ನೀವು ಜನತೆಯನ್ನೇ ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಬಡವರಿಗೆ ಇಂದು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಅಕ್ಕಿಯ ಸಗಟು ವಾಪಾರವನ್ನು ಮುಷಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೀರಿ, ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮರುಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಪೊಗಾವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮದು ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇದು ನೋಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ದೇಹವೇ ಇಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರು ನಾನು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ತಲೆಗೂದಲು, ಕಿವಿ, ಬಾಲ ಈ ಕಡೆಯೇ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜಸಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಇದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜಾರು ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ನದಿಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಹಾಕಾಕಾರವೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ they will take law into their hands. You cannot stop it. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಬಂದೂಕಗಳು ಹೊರಟು ಹದೇಗುತ್ತವೆ. ಆ ಬಂದು ಶಕ್ತಿ ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳಬೆಳೆಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿರುವುದು ಜನರು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಮಾತು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಮಳೆ ಬುವರೆ ಇಂದಿರಾನ ಹೊಗಳೋದು ಮಳೆಬಾರದಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರನು ಬೈಯೋದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಜನತೆಯು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ತಮ್ಮದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆದ-ತಪ್ಪಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಎಸ್ಟರಿಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುವೆವೋ ಎಂಬುದು ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ಸನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ದೇಶದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಏನು ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಏನು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಜನರು ಮರುಳಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಒಳ್ಳೆಯತನ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರಲ್ಲದೆ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಅಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದೇ ಜನರು ಇಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಶಬ್ದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಹದ ಉಪಕಾರವೆಂದರೆ, ಜನತೆಗೆ ಅಭಾವದ ಹಂಪರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಹ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತು. ಈ ರೀತಿ ಅಭಾವದ ಪರಂಪರೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿತು. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾದವು. ದೊಂಬಿಗಳಾದವು, ಫೈರಿಂಗ್‌ಗಳಾದವು, ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಸನದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಘಟನೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅತ್ಯುಚ್ಚ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನೂಲಿನ ಬೇಸರಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಅಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಕ್ರೋಶ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿದ ಜನತೆಯ ಅಸಮಾಧಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಅಕ್ರೋಶ ಇವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರ ಶಕ್ತಿ

ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳೇನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಯಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇಂದು ಅಂಕರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಅಭಾವ ಬಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಸಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ ದೋಷವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಕ್ಕಿ ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಅಭಾವ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿವೇ ಲಾಭ ಇತ್ತಾದಿಗಳು ದೆಚ್ಚಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದು ಇಂದು ಮೂರು ಮೂರೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಇಂದು ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವವಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಭಾವವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೇರಡರಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಹಂಚುವ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೈಮರಿ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗಲು ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮೂಲಕವೇ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ರೈತರಂಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಫೆಡರೇಷನ್ ಬಳಿ ಒಂದು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಪರ್ಮಿಟ್ ಗಳನ್ನು ೫೦೦, ೮೦೦ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜರಾಜ್.—ಯಾರು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೆಗೌಡ.—ನಾವುಗಳು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಐಡಿ. ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಂತೂ ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ದಿನ ನಿತ್ಯ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಿತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೇನೂ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ದ್ವಿಧನ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಒಂದಕ್ಕೇರಡರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡಲು ಜನ ತಯಾರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನಗಳು ದೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೋಡಬೇಕೆಂದು ಅವರೂ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ಒರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಸಮಾಜದ ಯಾವ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನೇ ಕೇಳಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಕಾರಣ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಲಬೆಯ ನೆಪದಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಶಾಜ್ಜದಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಯವರೇ ಆಗಲೀ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂದು ಗಲಭೆಗಳು, ದರೋಡೆಗಳು, ಲೂರಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ನಡೆದು ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾದವು. ಇದರಿಂದೇನೂ ಇಂತಹ ಗಲಭೆಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣವೂ ಅಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಆಕ್ರೋಶವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂತಹ ಗಲಭೆಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲು ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಪೋಲೀಸರ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲೇ ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿ ಯಾದ ಬಂದೂಬಸ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಉದಾಸೀನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿಯು ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕೋಟಿಗೆ ಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಇಂದು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರಿಗೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಳಂಕ ತಂದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ನಂಬಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಮತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇತರ ಬಡ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಜನರು ನಾನಾ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಸರಕಾರ ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬಂದೂಬಸ್ತು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಸರಕಾರ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಇದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಜನರು ಅವರ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಅವರ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಶಕ್ತಿ ಆಗ ಜನರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ತೃಣಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎ೦ತೆ೦ದು ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅಸಮಾಧಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದಾಗಿ ಸರಕಾರ ದುರ್ಬಲವಾಗಿವೆ, ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಧೀಲು ಮಾಡಲು ಹೊಗಳಿಬಿಡಿ, ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡೆಸಬಾರದು ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೇ ಜನರು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯೇ ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಘಟನೆಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಏರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ನಿತ್ಯ ಬೇಡಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರಕದೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಎರಡನೆಯದು ಪೋಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯ. ಇವೆರಡೂ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಬೂಬು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತು ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಹೊರತು ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ಅತ್ತ ಕಡೆ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬೆಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಏರಿತುವು. ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಅದರ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉಲ್ಲಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಯಿತು. ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ದರ್ಪದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಮನೋಭಾವನೆ ಅದುದರಿಂದ ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕೊಡು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ವರ್ತಕರು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಸುಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪೋಲೀಸರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅವರು ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಬಾರದು. ಪೋಲೀಸರವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮನೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಅವರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಮೊನೆ ತಾನೇ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ ಅವರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರಿಗೂ ಅಗತಕ್ಕ ಸುಭವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು, ಗಂಡಾಂಡಗಳು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಸಬೂಬು ಹೇಳುವುದು ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣವಾದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಹೋದರೆ ಜನಗಳು ರೋಚಗಿದ್ದು, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವವುಕ್ಕಿಂತ ಗಂಡೇಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯೋಣ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಗತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ವಾಗತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಏರ್ಪಾಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ನಡೆದಿರುವಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬಂದು ಹಿಂಸಾಚಾರವು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ತಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಸಲಮಂಗಲ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅರಾಜಕತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನ, ಅದ್ವೈತಿಯೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ, ಅಮರಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಲೆಗಳು ಮಿಗಿಲಾದವಾಗಿ ಏರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅರಾಜಕತೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಅನ್ವಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲೇಬರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—I. L. O. intimated that the price rise in India during the last decade was 90% when compared to 18.6 per cent in Kenya, 29.5 per cent in Sri Lanka, 19.1 per cent in Thailand, 17.1 per cent in Iran, 3.3 per cent in Canada, U. S. A. and Australia, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಕೆಯಾಗಿವೆ ಅದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏರಿರುವಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಏರಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಜೈನಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜೈನ ದೇಶದಲ್ಲಿ 20 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐದು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಜೈನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂತು ಮತ್ತು ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿ ತೊಂದರೆ ಯಾಯಿತು. ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅತಿವೃಷ್ಟಿಗಳಾದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಲಿಲ್ಲ. ಏರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡ ಛೊರಸ್ಕು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ ವರ್ತಕರು ಐವಾರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲಿದರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೂ, ಯಾರಿಗೆ ಈ ಹಣ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ. ಎಮ್.

ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ, ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲನುಲ್ಲಾದರೂ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಳ್ಳಸಂತೆ ಕೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗಿ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿ ಯಾರು ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಶ್ರುಮಾಯುವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಲೂಟಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನ ರೋಚಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಶೋಭನ ಸಂಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ ಭಾರತದೇಶದ ಗ್ರೇನ್ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ಸ್ ಫೇರೇಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪುಕ್ಕೂರ್ ಮಾಡುವ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಗೋದಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಯಾವ ಸರಕು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಅತಿ ಮಂಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಗೊಬ್ಬರ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂ. ಗೆ ೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ಯೂರಿಯಾ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಫುಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ರವರು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೆಜರು ಸಡಿಸಿದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಗೋಡೌನ್ ಲೂಟಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ೨೦೦-೨೦೦ ಮುಟೆ ಇದೆ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದರ ಎಳೆದು ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಇತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಟಿ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಯಾತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ? ಇನ್ನೆಲ್ಲ, ಊಟವಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಉಪವಾಸವಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿನ ಸುರಿವಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಟಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕಳ್ಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿಷ್ಣಾಹಯಕರು ಆಗಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊವಿ ಗುಂಡು ಇಲ್ಲ ಅವರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬುಳಿಕೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಪೊಲೀಸರು ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರು ನೀವು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದೂಕವಿದೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೇರೇ, ಆ ಪೊಲೀಸನವರು ರಮ್ ಕ ಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಮ್‌ನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಧರ್ಮ ಸತ್ಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲ. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೂಲ್. ಮೈಸೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸ್, ಯಾವುದು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಬದಲಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ದೇಶ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚೇರು ಚೇರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗರೆ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೆಂಚೆಸವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ಜಾಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮುಂದುಗಡೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರದ ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಮೋಸ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಜನರಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೂ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಿಸಿ, ಅಹಾರ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ಜನ 'ಕೂ' ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಸಪ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಿ ಎಂಬುದು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕನಿಂದ ಪರ್ಟ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ೧೦ರೂ. ಲಂಚ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಜೋಳ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೇ ನೋಡಲಿ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಬ್ಬ, ಒಂದು ಚೀಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಕ್ಕಿ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ 'ಕೂ' ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಏನು ? ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಮಾಯ ವಾಗಿದೆ. ಬಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳೊಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈಡ್ ಮಾಡಿದರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಕಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈಡ್ ಮಾಡುವುದು ಆಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇರುವ ದಾಸ್ತಾನು ಖರ್ಚಾಗಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಬಂದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದದ್ದು ಆಗಿದೆ. ೩-೪ರೂ. ಜನಗಳು ರೊಚಿಗೆಂದು ಅನೇಕ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ೧೧ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಮೆಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸನವರು ನಿಬ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ? ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸನವರ ಬೆಂಬಲ ಇತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಆಗಿದೆ. ೪೦ ಜನ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೂ ಸಹ ಸುಗ್ಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಕೇವಲ ೨೦ ಕೆ. ಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಭತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಅಂಬಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅಹಾರವಿಲ್ಲ ಇದೇ ತರಹ ಫರಿಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಳೂ ಕೂಡ ಭತ್ತ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸೂಕ್ತ ಸಿಟಿ ಜನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ, ನಾವು ಆಗಲೇ ಯಾರೂ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಂಥ ಜರೂರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ನಾವಾದರೂ ಯಾವ ಬದು ತಕರಾರು ಇಲ್ಲದೇ ನೇರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು. ಕೆಲವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳು, ಕಾನೂನಿನ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿ ದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಹೋತಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯತಾದಂಥ, ವಿಚಾರಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಟೀಕೆಮಾಡುವಾಗ, ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿತಿದ್ದರು, ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರ ತಕ್ಕಂಥವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಅಂಥ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಇದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಿಮಗೆ ಅದೇ ಬಯಕೆ ಇದ್ದರೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಏನು ತರುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಡಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬಂದು ಹೇಳುತಿ ದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗಲೂ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಿರಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಿಂದ, ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಅವರು ಮೋಸ ಹೋದರು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಆಗ ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೇ ? ಇಲ್ಲ. ಪಾಪ ತಮಗೇನೂ ಆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ? ಅಲ್ಲೇ ಎದುರಿಗೆ ಇಡ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹಂಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ನೀವು ಹಂಬಲಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅದು ಗುರಿಗೂ ಮರ್ಯಾದೆ ತರುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ನಮಗೂ, ತಮಗೂ ಮರ್ಯಾದೆ ತರುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಪ್ರಾಣಹೋಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ, ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಉರುಳಿಸುವುದಾದರೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯು, ಪಿ, ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಆಯಸ್ಸು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ತಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ, ತಾವುಗಳ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪಿ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾಕತ್ ಎನ್ನುವ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ, ಅದು ಗರಡಿ ಮನೆ ತಾಕತ್ತು, ಯಾವ ತಾಕತ್ತು ಹೇಳಿ, ಏನೇನು ತಿಂದರೆ ತಾಕತ್ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇಂಥಾದ್ದು ತಾಕತ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಅವರಿಗೆ ತಾಕತ್ತಿಗೆ ಔಷಧಿ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೋಡೋಣ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳು, ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯ ಯಾರೇ ಮಾಡಲಿ, ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಸಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆಮಾತು ಬೇರೆ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆತಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಲಗೆಗೌಡರೂ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲನರಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀನಿ? ನೀವೂ ಹೋಗಿ ದ್ದಿರಿ ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಡಿ ಹೋದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಡಿ ಆಯಿತು. ಹೋದಂತಹವರ ಪೈಕಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಅವರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ಲೇಜಿಸ್ಟ್ ಅಡ್ವೇನ್ ಅಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಚೈನಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೇನೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪುಷ್ಟಿ ಇನ್ನಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವುದು ಬಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾದಿ ವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಇಂದು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವಾದವುಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್ ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮುನ್ಸೂನಿನಲ್ಲಿ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ೨ ಪಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

SRI S. BANGARAPPA.—It is a surplus State. ಅಲ್ಲಿ ಚೀಪ್ ರೇಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. In a surplus state, it is not much of a problem. ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಚೈನಾ, ಅಮೆರಿಕ, ಕೆನಡಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದಿಂದ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಫ್ತು ಒಂದೇ ೧೨ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಹಳೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲ ನಿಜ. ನೀವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯ.

MADAM SPEAKER IN THE CHAIR

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಹೇಳುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ೧೦ ವರ್ಷದ್ದಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷ ದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಟು ಸ್ಟೇಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೂವು ಮಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲೂ ಅಕ್ಕಿ, ಭತ್ತ ಅಂತೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ವೈತ ಸ್ಟೇಟ್ ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಗಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು ಕೇರಳ ಎಂದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಸ್ಟೇಟ್ ನವನ್ನು ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಫೀ ಮೂವು ಮಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದ್ವೈತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳು

ವುದಾದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತವು ಪುಸ್ತಕತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪುಸ್ತಕತಿಯನ್ನು ಈ ಎರಡನ್ನೂ ತುಲನಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಡಿಫಿನ್ಸಿಟ್ ಇದೆ ಎಂತಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಸನ ಸಕಲೇಶಪುರ, ಆಲೂರು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರಪ್ಪ ಸ್ ಇರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ವರ್ಷದ ಆಸ್ತರಿಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಆಹಾರದವಸ್ತುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಮರಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮೂಟೆ ಮಾಡಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೪೭-೪೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ೭-೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫಿನ್ಸಿಟ್ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸರಪ್ಪ ಸ್ ಆಗುವ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮದು. ಈ ವರ್ಷದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪುಸ್ತಕ ಬುದಾಗ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬುದಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಬಂದಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಭಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಜನರಿಗೆ ಗೋಲೀಬಾರು ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನನ್ನ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೧೯೭೧-೭೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೦೫ ಮಿಲಿಟನ್ ಟನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ೧೯೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ಇದು ೯೫ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದೂ ಒಂದೂ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಹಾರದ ಶೇಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಈ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನಂತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳು ಇವೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತೆ. ಇಡೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೋಷವನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೇ ಅನ್ನುವ ಮುಖೇಶನದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರದೇಶದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆಹಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಬರೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲ ಬಳಕೆದಾರರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೨ನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದಿವಸ ಸಕ್ಕರೆ ಹತ್ತೋಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸಕ್ಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ಡಿಪೋಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಲೇವಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಲೇವಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಲೇವಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೇ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗದ್ದೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಹೋಗಲಿ. ಮುಂದೆ ರಾಗಿಗೆ ಲೇವಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಮೋಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬದಿನಾರಾಯಣ್‌ರವರನ್ನೂ ಕೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊರತೆ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೆರವು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್. ಅವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ೨೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೈಲೋ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಬಂದಿದೆ.

6-00 P.M.

ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದರಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆಹಾರ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಇದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನೇ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಒಂಡು ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಅಕ್ಕಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಂಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ತಲೆನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ಲಗ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಊಟ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದವರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ವಾಣಾಜ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಯಾರ ಪರ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದವರು ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬೈದುಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಮದುವೆ ಮನೆಗೆ ಪೋಲಿಸ್‌ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾನೂನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೋಲಿಸ್‌ರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅರಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನರು ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೂರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದೇ ಎಣಿಸಿ ಎಾಟಾಗಿ ನಡೆದಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಬಲಿಯಾದವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ; ಅದು ಏನು ಊಟ ! ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಊಟವನ್ನು ತಿಂದು ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದು ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಜದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೂಡ ಇದ್ದರೆ, ಬೆಲೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೯೭೧ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬೇಸಿಕ್ ತೆ ದುಕೊಂಡರೆ ೨೦೦ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೭೩ಕ್ಕೆ ೨೩೬ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಏರಿದೆ ಅದೂ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಲ್ ಕಾಮಾಡೀಟ್‌ಸಿನ ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಕಡಿಮೆ ಜೊತೆಗೆ ಡ್ರಾಟ್ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಬೇರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಹಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರು ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ದೇಶದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸೌಹಾರ್ದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಜನರಹಿತ ಚಿಂತನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೋಲಿಸ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ದುಂಡಾವತಿ ಅಥವಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ, ಅವರು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕುಂಬಾಧ ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಒಪ್ಪುವ ಹೊತ್ತಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅವರನ್ನು ಬೈಯತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಒಂದುಕಾರಣದಿಂದ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಳ್ಳ ಸಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಇವೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಾನು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ನೋಡಬೇಕು, ನೀವು ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಎಂದೂ ಹೇಳುವೆನಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಆಗಲೀ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಯಾವರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಹೋಗಿ ಪೋಲಿಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾರನ್ನೂ ನೀವು ಕೈಕೋಳಹಾಕಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳು ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟವರು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಇದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಲಾ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾದು, ಈ ಅಂಥೋಳನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಶಾಸಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ಕದಿಯುತ್ತಾನೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶಾಸಕರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I do not feel sh* about it. Any hon. member of this House is a r sponsible person; I do depend upon him. I still feel, the responsibility of a legislator is much.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಶಾಸಕರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ನಿಮಗೊಂದು ಅವರಿಗೊಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ, ಇಂಥವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹಕ್ಕು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಸ್ಥಿರತೆಗೋಸ್ಕರ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿ ಬಿಡುವುದು ಅಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಇದು ಏನು ವಿರಾಟ ಸ್ವರೂಪ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಚೇಷ್ಟೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಎಂಥ ಚೇಷ್ಟೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ. ನಾವು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗೌರವದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳುವುದು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆರವು ಬೇಕು ಎಂದು. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ಸೋಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸೋಸೈಟಿ ಇದೆ ತಾವೇ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೋಸೈಟಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು. ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಆಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸೋಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಸೋಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಕೆಲವು ಕಡೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸೋಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್‌ಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ಸೋಸೈಟಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೆಗೌಡ.— ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಡೆಲಿವರಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ, After all you must have the patience to listen and I would beseech you to listen to what I say. ಹೀಗೆ ಮಾತುಮಾತಿಗೆ ವಿವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂತರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಇದು ವಿತಂಡ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಗೋಳಿ ಬಾರ್, ಲಾರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದಷ್ಟು, ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋರಗೆ ಹೊಗಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಹೀಗೆ ಹರಿಕಥೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೂತರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅವರಿಗೆ ಇದು ಹರಿಕಥೆ ಆದರೆ, ಅವರು ಶಿವಕಥೆ ಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಯಾಜಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣ ಆಯಿತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಗೋಳಿ ಬಾರ್, ಲಾರಿ ಚಾರ್ಜ್, ಫಾರ್ಷನ್ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಇನ್ನೊಂದು, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಾವಾಗಿಯೇ 'ಕುಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ' ಹೋದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ನಮಗೆ 2 ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತು ಎಂದಲ್ಲ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ 2,200 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಅದು 90,000 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಒಂದು ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗೆ, 4-5 ಲೋಡ್ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರ ಇರುವಾಗ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಆಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವತ್ತಿನ ಮಾತಲ್ಲ, ಅನೇಕರು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಆಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಜಿಲ್ಲೆ. ನಾವು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇಕೆ ಗಾಣಿಯಾಗಬೇಕು? I am putting this to the hon members of the opposition in all seriousness—please reflect on that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ನನ್ನಾಣೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಿತಿಯಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಹೇಳುವುದು: ಒಂದೊಂದು ಲಾರಿಗೆ 2-3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ.— ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಾ?

SRI S. BANGARAPPA.— We want to know whether the ruling party members have discharged their duties or not. Matter not recorded as ordered by the chair.

MADAM SPEAKER.— Do not record whatever anybody says unless I permit them.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಇದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ತಮಗೆ ಗೌರವದಿಂದ ಕೈ ಮುಂಗಿದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವಿರಿ? ನಮಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ನಿಂತಾಗ ತಾವು ನಿಂತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲು ಇದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್ ನೋಡಿ. ನಾನು ಕರೆದ ಹೊರತು ಏನು ಮಾತನಾಡುವರೂ ರಿಕಾರ್ಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಾನು ನಿಂತಿರುವಾಗ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, First of all, the hon. member may please learn that. He may please sit down. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಪಾಲನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಇದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈಗ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ನಾನು ಮನನೊಂದು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮೊದಲು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮನನೊಂದರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

MADAM SPEAKER.— All that the hon. member has said will be expunged.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ತಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳವಳಿಯ ಮನವಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಮಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ ಬೇಡದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಕಿ.

(ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮರತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. First of all the hon. member please learn to behave better.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಳವಳಿಯ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಕೇಳುವಾಗ ತಾವು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೇದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಕೆಲವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆದು ದುರುದ್ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

Words expunged as ordered by the chair.

MADAM SPEAKER.—What is it that the hon. member Sri Bangarappa is doing ? The hon. member must know how to behave.

SRI S. BANGARAPPA.—I know how to behave ; I need not learn from the Chair.

MADAM SPEAKER.—Is this the way the hon. member should behave ? The hon. member does not know it.

SRI S. BANGARAPPA.—None need teach me.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

MADAM SPEAKER.—Will the hon. member Sri Vatal Nagaraj withdraw what he has said or not ? If the hon. member does not withdraw the words uttered by him he will have to face the consequences.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೀವು ಹೆದರಿಸಬೇಡಿ, ನಾನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು ಅವರು ಬುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಛಾಲಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅಂದಿರುವುದನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ದಿವಸ ಸಾ. ಮುಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಆ ಪದಗಳನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗದಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಇತರರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ರಿಪೋರ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಸ್ ಆಗುವುದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಂಡ್ಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಹಾಸನದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾರ್ಜನ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

6-30 P.M.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕುರಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ—ಎಲ್ಲ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರೇತರಾಗಲೀ ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅಂಥ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನೀವೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹದ್ದುಮಾರಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಈ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಹನುಮೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ? ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೆನ್ಸೂರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಕೃತಕಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣ ೧೦,೬ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಸಾಲದು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ದಿನವಿಡೀ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಚಣೆವುಂಟಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂದು ಸುಮಾರು ೨೫-೩೦ ಲಕ್ಷ ಫರ್ಮಿಲೈಜರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರ ಬಹು ಈ ದಿವಸ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಐದನೇ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆದರೆ ೧೯೭೮-೭೯ರ ವೇಳೆಗೆ ೬೨೨ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಫರ್ಮಿಲೈಜರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೇನು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೇ ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಫರ್ಮಿಲೈಜರ್ ಕೊರತೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕೊರತೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ 'ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏನೊಂಥಾ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಬಹುಶಃ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಫರ್ಮಿಲೈಜರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲನ್ನು ತರಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಜನರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಅಂಶ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ರೈತರು ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ರೈತರು ಈ ಫರ್ಮಿಲೈಜರನ್ನು ತರಬೇಕಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಗಿರಲಿ ; ರೈತರೊಂದಿವನ ಈ ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಹುರುಳಿ ಇಂಥ ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಲಾ ಆಫ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಂಡ್ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತವೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟು ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಫಾರಿನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು ಹೋಗಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಆದರೆ ಈ ದಿವಸದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿತೆಂದರೆ—ನಾವು ಈ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಧೃಢಪಟ್ಟಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಅವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿಹೆ ? ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಇಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೋದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಫರ್ಮಿಲೈಜರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತರಿಸಲಿಲ್ಲ ? ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೀರವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥನ್.—ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಏಕೆ ಇವರು ಆ ಜನರಲ್ ಎಲಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆದರೆ ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೋಪವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದರ ಇಡೀ ಭಾರತದ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ, ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಈ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಓ ಟಯರ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ, ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೂತು ಬಟ್ಟರ ಹೇಗೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೆಲವರೂ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ವಿಚಾರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ಗಲಭೆಗೆ ಒಂದೇ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ ಕೆಲವುಕಡೆ ಗೊಬ್ಬರ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಲೂಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಅಂಗಡಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಡೆ, ಜನ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯದ ವಿದ್ಯಾಮಾನ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಂಥ ಘಟನೆಯ ಮುಷಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಆಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದ ವೇಲೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮಾಡುವಾಗ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ, ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನಾದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಿಟ್ಟಿವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ತಕ್ಕಮಾತೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಯಾವಕೂಡಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಯಾವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ಇವರಿಗೆ ಅಡರ್ನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಾಜದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಒಂದು ಗಂಡುಬೇಕು. They are nearer to ideals and objectives. They are attracted by these things. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋಂದರೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈಗ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ವೇದಲು ಭತ್ತವನ್ನು ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲೋಟಾ ನಂತೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ೧೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗಿವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆ ಆದರೆ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಾತ್ಸರ್ಯವೆಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾವರೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಜನರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ಮುಖವಾಡವನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರೂ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಯಾರೂ ಕದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೪ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೧೭-೧೮ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಲದು. ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಬ್ಲಮ್ ಬಂದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆಯುವುದು ಈ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏಕೆ ಇನ್ನು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ವಿಗಂಡಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಾಯಕರ್ಕರೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಊರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ವಂಸಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮದೆ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದುಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ಪೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಸ್ಟ್ರೋಂಡೆಂಟ್ಸ್ ಲೀಡರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎಲ್ಲಿಯಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕಂಡಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಅವರೇ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ನೀವೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ವಿದ್ವಂಸಕ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ವಂಸಕಾರಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಇವತ್ತು ಅಹಾರಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟುರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ

ನವಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಅವರು ಸಹಾಯಕರಾದರೆ, ನಾವು ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿವನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೋಡರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನಾದ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಷತ್ ಏನೇ, ಅದು ಪಾಂಪ್ಲೆಟ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಊರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸಮಾಜ ವಿಘಾತ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಜನರಣ್ಣೇ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಅಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೊರವೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನವರು ಆ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆ ಕೊಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲೋ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ. ಕೊಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಎರಡು ದಿವಸ ತಡವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ಈಗ ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಸ್ತೂರಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಶಿ ಪಂನಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಶರೀರ ಅಂಗದಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿದ್ದು ಖಂಡೇಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರೂ ಖಂಡಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರೂ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹರು. ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಖಂಡನೀಯವೆಂದು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಾಯಕರ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:—I take a strong objection. ತಾವು ನಾಲ್ಕೈದು ಪುಂಡನು ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಮನ್ ಕೂಡ ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರೇ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅವರು ಸಮಾಜಭ್ರಾತೃಕ ಜನರು. ಈಗ ೧೦೦-೧೨೦ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫-೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಾನು ಲುಕ್ಟಾನು ಆಗಿರುವುದು ನಿಜ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪೋಲೀಸರು ಇಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಾವಿಗೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗೋ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣ ದ್ದು ಲೂಟಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇದು ನಾಲಾರು ಜನರು ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಖಂಡೇಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ಅಶ್ವರ್ಯವೇನೆಂದರೆ; ಯಾವನನ್ನಾದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದರೆ ನಿಪರಾಧಿ ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಗಾದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳೆಯ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಅಪರಾಧಿ ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳೋಣವಾಗಲಿ. ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ ಇನ್ನೊಂಟೆ ಎಂದೂ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಇಂಥವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು, ದರೋಡೆಕೋರರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

SRI. D. DEVARAJ URS.—I cannot allow anybody to interfere including myself. Police have a right to act according to their discretion. And if they have taken innocent men into custody certainly the Court is there to look after them. Not even a Minister or the Chief Minister or anybody else has a right to interfere.

SRI S. BANGARAPPA.—Police cannot act according to there discretion but have to act according to Law.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಲ್ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವತ್ತಿನ ಕಾರಣವೇ ನೆಂದರೆ, ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಗಿಜ ಗಿಜ ತುಂಬ ಸೇರಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

7-00 P.M.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ೩ ಕಾಗೆ ಕತೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವದಂತಿ ಮುಖಾಂತರ ಕಾಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ೩ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ನನ್ನು ಇದಿರರು ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗಾಬರಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ನಿಜ ಎಂದು ಜನಗಳು ನಂಬಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಮೋಷನಲ್ವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗಾಬರಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹರಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ದ್ವೇಷ ಹರಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹರಡಲಿ, ಎಗ್ಗುಜಿರೇಟ್ ವರ್ಷನ್ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, they are liable for prosecution and arrest. I have ordered the Police to action immediately on such of those persons who begin to talk in this manner, exaggerate things or talk falsehood with a view to enkindle or flare up the passions. Let those people who are involved properly understand this. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಂಟರ್ ಫಿಯರೆನ್ಸ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಕ್ಷೇಮ. ಯಾರು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಮಂಡ್ಯ ಹಾಳು ಜಿಲ್ಲೆ ಊರಿನಹಾಗಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಆಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಬಹಳ ಲಾಟಿ ನಡೆದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಎವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಕ್ಸೆಸ್ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿರಿ ಏತಕ್ಕೆ ಲಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಆಗ ಕೆಲವರು ಲಾಟಿ ಮಾಡಿದರು, ಆಗ ಏತಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಜಡ್ಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಂಡ್ಯ ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦೪ ಕೇಸುಗಳು ಆಗಿವೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ೭೭೨ ಜನರನ್ನು ಅರಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನೇಟು ಹೊಡೆದದ್ದು ಮತ್ತು ಲಾಠಿ ಹೊಡೆದದ್ದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವುಗಳು ಹೆಚ್ಚೇನು ಇಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅನಾಹುತಗಳು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಲ್ಲೋ ೫-೬ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇರಬಹುದು, ಅಂಥಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾವು ನೋವುಗಳೇನು ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏಟು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ೯ ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಒಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿನ್‌ಟೆಂಡೆಂಟ್ ಸೇರಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವರ ಆರೋಪಣೆ ಏನೆಂದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು, ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ. ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು ಎಂದು, ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ? ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. Whether I call the C.R.P. or the military how are they concerned? Law and Order break up ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಇರುವವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವವರೂ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣಿಗೂ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಲೋಕಲ್ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಗಲಾಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಲಿ ಎಂದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗದೇ ಇರುವವರು ಅವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗುರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಕ್ರಮ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರ ಮರದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೇ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಜೈನಾ ದೋಸೆ, ಅದು ಈಗ ಬೇಡ. ಇವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಪೋಲೀಸರೇ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವರ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು, ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಕ್ರಮದಾಸ್ತಾನು ಯಾರಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂ. ಡಿಸೆಟಾರ್‌ಷನ್ ಆಫ್ ಐಡಿಯಾಸ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಚತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಟೀಪ್-ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇ ನೋಡಬಹುದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. Consumers resistance is totally different from looting of this man's property or that man's property. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಮಿತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕನ್ನೂಮರ್ಸ್ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಅಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊಂತು, ಜನರಿಗೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುವಷ್ಟು ನಾನು ತಲೆ ಕೆಳೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಪ್ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ — ನೀವು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಯುವಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಮಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡು ತರಹ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ — ಆದರೆ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. We have kept them informed about the situation. When such situation arises there is nothing strange about it as it is happening in the States to inform them and keep them ready to meet the situation. ಈ ರೀತಿ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿದರೆ ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಜನರು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇರಲಿ, ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ? ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಗಲಭೆ ಯಾದಾಗ ನಾವು ಕರೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಇವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮಿಲಿಟರಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ. ಜನರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ — ಅಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಫೇಲ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ — ಅದರ ಅರ್ಥ ಹಾಗಲ್ಲ; ಸ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ — ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಎಂದು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನೇ ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ — ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ.....

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಯಿಂದ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾ ಸಭಾ ಭವನದೊಳಕ್ಕೆ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಎಸೆದನು.)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ — ಇದು ದಿನಚರಿ ವ್ಯಾಪಾರವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆತನನ್ನು ಸಭಾ ಗ್ಯಾಲರಿಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಅಲೋ ಮಾಡಲಾಯಿತೋ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಎಸೆದ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಇದು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಒಂದು ದಿವಸ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಬರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ತಾನೆ ಎಂದು ದಿನವೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಪಾಸ್ ಕೊಡಿಸಿರುವವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಸಪ್ತವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋದಲಿಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಿಂಟಾಲ್ಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅನಂತರ ೨೦೦ಗಳೊಂದಿನಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದು ಕಿಂಟಾಲ್ಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮುಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಜನ್ಮಜನಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೋಗ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಅಥವಾ ಸುನೋವ್ಯಾಧಿಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಭ ಬಂದರೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟವಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಏನೇಂದರೆ, ನೀವು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇತರರಲ್ಲಿ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನರು ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇವರೇ ಕಾರಣ. ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲ, ಮೂರೂವರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಬಹಳ ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಭ ಕೋರಲಿಗೆ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದ್ದರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಆತ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಮತ ಅಥವಾ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಲಿ, ಅತನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿರಲಿ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಇಂದು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಧಾರಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ನಲವತ್ತು ಪೈಸೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯೊಳಗೇ ಅದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಈ ರೀತಿ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಭಬಡುಕರೇ ಕಾರಣ. ಇವರ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇನ್ ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರೌತ್ಯಕರವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಘಡ್ಡೆ ಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರನ್ನೇ ತುಂಬಿದ್ದೀ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರೂ ಸಹ ಇರಬೇಕು ತುಂಬಿದೆ; ನೀವೂ ಸಹ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಮತ್ತೆಹೆಚ್ಚಿನ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇದು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದೆ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಾಗ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾರ ಮೌಲಾಜಿಗೆ ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರು ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಹೆಸರೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಈಗಿನ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾಗಿರಬಹುದು, ಈಗ ನಾವು ಡೇಡ್ ಲೈವ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ಲೇವಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಮಂದೆ ನಮಗೆ ಮಾಂಟು ಮಾಡಲು ಧಾನ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೂ ಗೊತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ಕಾಗದಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸುತ್ತಿಗೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬೆದರಿಕೆ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಖಂಡಿತ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬೆದರಿಕೆ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ನಾವು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜನರು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರಿಂದಲೇ ಇಂದಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಮಾರುವುದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾರುಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಂಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಗ್ರೇಡ್ಡ್ ಲೈವ್ ಸಿಸ್ಟಂ. ಇಂದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮನೋಭಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವರ್ತಕರೇ ಕಮ್ಮಿ. ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿಗಳ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಜನರ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಈಗ ಬಹು ಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾಲನ್ನು ತಂದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೆ.ಜಿ. 1 ಐದು ಇಲ್ಲವೇ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಬೇಸತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತುಂಬಾ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರು ಎಂದು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಭೆಗಳು ನಡೆದಿರುವಾಗ ಇವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ ಆರ್ ಪಿ. ನೆರವನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯವಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಡಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವು ನೋವುಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವೇ ನಡೆದಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪಲ್ಟಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೆನ್ನನ್ನು ತಟ್ಟಲೇಬೇಕು. ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು, ಲಾಭಕ್ಕೋರ ವರ್ತಕರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಚೆಗೆ ಒಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಒಬ್ಬರು ವರ್ತಕರ ಬಳಿ ಪೋಲೀ ಲವರ ಹತ್ತಿರ ದಾಸ್ತಾನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಡಾಗ ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಐದು ಮೂಟೆಗಳಿವೆ ಎಂದರು ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅದೇ ವರ್ತಕರು ಪೋಲೀಸು ಸ್ಪೇಷನ್ ಬಳಿ ಬಂದು ತಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ೨೦೦ ಮೂಟೆಗಳಿವೆ ಇದನ್ನು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ೫೦ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಸಿಬೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆವೆ ಭಯ ಆದರಿಗೆ ಬಂದಿ, ಇಂತಹ ಭಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ರೂಪ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಅವರು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಕೆಜೆಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಅಕ್ಕಿ ಮಾರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಎಕ್ ದಂ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಮೂರು ಮೂರೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಲು ಹೋದರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ತಕ್ಷಣ ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು ಇದೇ ರೀತಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಏರಿಸಿದರು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಯಶಃ ವರ್ತಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದಾಸ್ತಾನು ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯ ಅಟಗಳನ್ನು ಅವರು ಆಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು, ಅಂತಹ ಅಟಗಳಾವುಪ್ಪೂ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಪಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಅದು ಖಂಡಿತ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸಂದ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಬೆಳೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ತಿಂಗಳು ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳು ಇರಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಇವೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕಿಗಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿಂದನೆ ಮಾಡಿದರು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಇಂದು ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಇತರ ದವಸಗಳು ಎಂದರೆ ಜೋಳ ಹಾಗೂ ರಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಇಂತಹ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿಯಂತೆ ಇತರ ದವಸಗಳೂ ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಈಗಲೇ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಹೊಡೆತು, ಅದು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹಳೇ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಇಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ದಾಸ್ತಾನು ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸರಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸರಕಾರ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಜನರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸ ಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದರು, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಿಂದ ಏಕೆ ಅಕ್ಕಿ ತಂದು ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇದೇ ರೀತಿ ಟಿ ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಟಿ, ನರಸೀಪುರದಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ತಂದು ಖಿಕೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲ? ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಬಾರದು? ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದರೆ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ವರ್ತಕರು ಹೇಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪೋಲ ಕಲ್ಲೊಲ ಉಂಜಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನನಗೂ ಗೊತ್ತು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಶಾಮೀಲಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಧೈರ್ಯ ದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವಾಗ ಸರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು. ಯಾರು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಜನರಿಗೆ ಎತ್ತಿಹಿಡ್ತಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಇಂಥ ಅಕ್ಕಿ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಚ್ಚುವ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ)

7.00 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಖೇನ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾಂತ ಅಸಹಾಯಕ ಪರ್ಗದ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ನಮಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಳಂಕ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಳಕಳಿ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಅಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಲೂಟಿ ವಗೈರೆ ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ತ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ೨೦೦ ಸಂಸಾರಗಳು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಭಾಗ್ಯವೇನು? ಸತ್ತವನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತೇ? ದ್ವೇಷದಿಂದ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜನ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಗಲಭೆಗಳಿಗೆ ನೋಡಿರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ, ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರು ಪುನಃ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೆಲೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಗಾಲ್ಫ್‌ಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಆದಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ತೀತಿ ಈಗಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಧೀರ್ಘವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪಾದನೆಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಗೂಂಡಾಗಿಯನ್ನು ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಖಂಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೊಂದವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಸಹ ಹೋಗಿತೆ, ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿತ್ತೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗೂಂಡಾಗಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ತಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ನಿವೇದನೆ, ಕೊರಿಕೆ ಅಥವಾ ವಿನಂತಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಪೂರ್ವ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೋ ಹೊರತು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಕರಣ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಹಿಂಬರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸದೆ, ಯಾರೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃತ್ಯ ನಡೆದು ಒಂದು ಮಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಈ ವಿವರ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜಾಂತ್ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು? ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ದಿವಸ ಯಾರನೂ

ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಗೂಡಾನನ್ನೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Members of opposition withdrew

MADAM SPEAKER: The question is

“That the Assembly do now adjourn”

The motion was negatived

Motion Re. contempt of the House.

Sri D. DEVARAJ Urs (Chief Minister) Madam Speaker,
I move.—

“That this House resolves that the person calling himself Sri Jai Gopal, H. No. 4277, 3rd Cross Road, Subramanya Nagara Bangalore-21, who shouted and threw some leaflets from the Visitors Gallery on the floor of the House at 7.25 P.M. today and whom the Watch and Ward Officer took into custody immediately, has committed a grave offence and is guilty of the contempt of this House.

This House further resolves that he may be sentenced to simple imprisonment till 6.00 P.M. on 26th day of September 1973 and sent to Central Jail, Bangalore.”

MADAM SPEAKER: The question is.—

“That this House resolves that the person calling himself Sri Jai Gopal, H.No. 4277, 3rd Cross Road, Subramanya Nagara, Bangalore-21, who shouted and threw some leaflets from the Visitors' Gallery on the floor of the House at 7-25 P.M. today and whom the Watch and Ward Officer took into custody immediately, has committed a grave offence and is guilty of the contempt of this House.

This House further resolves that he may be sentenced to simple imprisonment till 6.00 P.M. on 26th day of September 1973 and sent to Central Jail, Bangalore”

The motion was adopted

MADAM SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet tomorrow at 1.00 P.M.

The House adjourned at Forty minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 20th September 1973.